

Cronologia cercetarilor arheologice

- 1876-1901
- Cercetarile asupra castrului incep din secolul al XVII-lea, primelesapaturi arheologice fiind realizate de Dimitrie Butculescu in 1876. Investigatii mai ample au fost realizate de Pamfil Polonic in 1901, dezvelind portile castrului si doua cladiri din zona centrala, Principia si Horreum.
- 1936
- In 1936 Dumitru Tudor realizeaza o prezentare detaliata a castrului folosind informatiile din cercetarile anterioare.
- 1938-1945
- In perioada Razboaielor Mondiale situl a fost afectat de exploatari miniere, construirea unor cladiri si baraci precum si saparea de santuri de canalizare aferente acestora.
- 1962
- In 1962 se reiau sapaturile arheologice, iar in perioada urmatoare situl devine protejat ca rezervatie arheologica.
- 1977
- Pana in 1977 cercetarile arheologice aduc informatii suplimentare in legatura cu sitemul de fortificatii dar si fata de cladirile din interiorul acestora identificand Principia, Horreum, un edificiu cu hypocaust si cercetand aproape in intregime Praetoriumul.
- 1978-1989
- Cercetarile din perioada 1978-1989 au explorat topografia zonei centrale a castrului si a sistemului de fortificatii. De asemenea au continuat munca de preservare si punere in valoare pentru turism.
- 1990-2008
- In perioada 1990-2008 cercetarile au fost concentrate in zona baracilor, unde au fost identificate doua baraci, caramida cu un grafit pe care era scris numele unitatii care a stationat in acesasta zona.

Excazari moderne (din 2009 pana in prezent)

Pentru cercetarile din perioada 2010-2014 s-a luat decizia deschiderii unei suprafete de 17 x 12,5 m, între Horreum și Principia, limita sudică constituind-o Via Principalis. Scopul acestei suprafete a fost acela de a observa dacă în această zonă, în aparență lipsită de construcții, va fi existat sau nu o structură din material perisabil, cel mai probabil lemn. După înlăturarea unui strat de aproximativ 0,10-0,20 m, a apărut un nivel consistent de pietriș și pietre, amestecat cu fragmente de țigle, olane, cărămizi și materiale ceramice. Acest strat, aproximativ omogen pe întreaga suprafață, a fost înlăturat fără a fi fost marcat de secțiunea transversală menționată mai sus. O concentrare mai mare de pietre și material tegular, combinată cu resturi ceramice, s-a observat în imediata vecinătate a clădirii absidate și în colțul de SE al suprafeței, în apropiere de Via Principalis.

In continuare s-a lărgit suprafața cercetată spre sud. Cea mai importantă cercetare a avut în vedere suprafața dintre Via Principalis și latura de sud a micului edificiu cu hypocaust. Pentru a stabili legătura stratigrafică dintre acesta și clădirea comandamentului, s-a efectuat un șanț care unește cele două edificii, secționând mica via dintre ele. Cercetarile au dus la concluzia că acest mic edificiu s-a construit ulterior incendiului barăcii de lemn și paintă.

Scopul cercetarilor s-a extins de asemenea in a identifica traseul "barăcii" din acest spațiu. În acest scop, s-a continuat adâncirea suprafeței (cu circa 0,20 m), păstrându-se porțiunile peste care se păstrase stratul de pietriș și pavajul de pietre. Ca obiectiv principal, s-a urmărit clarificarea aspectelor legate de compartimentarea interioară a barăcii de lemn.

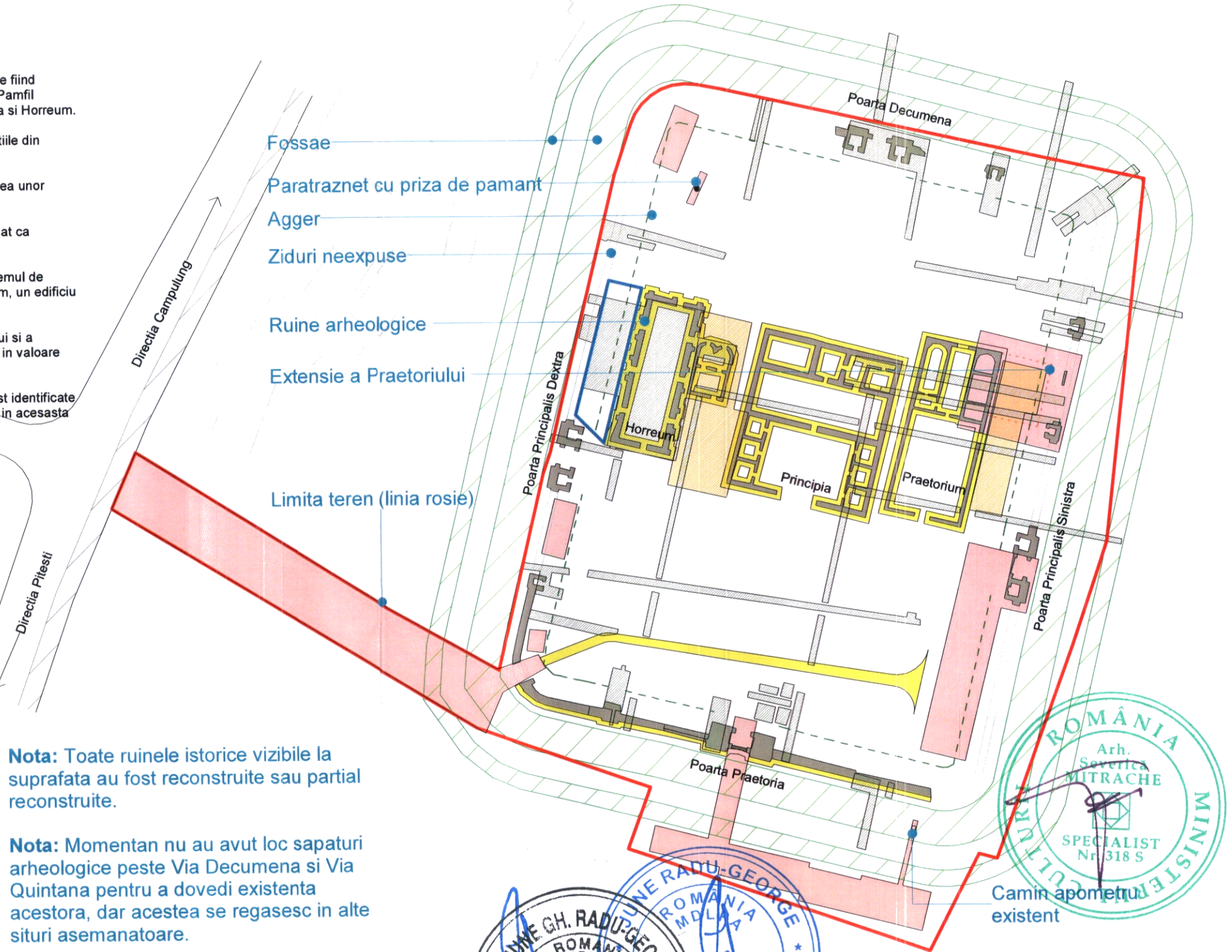
In ultimii ani (2015-2021), cercetările s-au concentrat în zona dintre Praetorium și latura de est a castrului. La capătul dinspre NE al Praetoriumului a fost identificat un edificiu termal de mici dimensiuni, construit din cărămidă la o dată mai târzie decât clădirea de piatră a Praetorium-ului, și care a suprapus Via Sagularis și o parte din agger. In baza acestor cercetari se poate concluziona ca incaperile de la est de Pretoriu reprezinta o extindere a acestei constructii, pentru intercalarea lor in spatiu dintre zidul estic al Pretoriului si zidul de incinta al castrului, Via Sagularis si o parte din agger au fost desfiintate.

Noua suprafața deschisă în 2015 la est de Praetorium, având dimensiunile de 22x7 m, a fost denumită Sp. 2. Ea este cuprinsă între spațiul dintre latura estică a Praetorium-ului, Via Sagularis – la est, secțiunea H – la nord (cea mai mare parte a ei a fost interceptată de suprafața noastră) și aleea modernă dintre clădirea muzeului și Praetorium – la sud.

Cercetările efectuate în porțiunea dintre Praetorium (vest) și Via Sagularis (est) au dus la identificarea unei încăperi cu dimensiuni de circa 4,35 x 3,15 m, cu podea realizată din opus signinum posibil o exedră a clădirii Praetoriului, obiectiv cercetat în anii 1978 – 1980. Substructia de pietre de rau avea forma rectangulara.

Încăperile de la est de Praetorium par a fi legate structural de el. Către est aceste încăperi par a suprapune Via Sagularis. Apoi, un alt aspect ce trebuie menționat este faptul că șirurile de pile intrau în profilul estic al suprafeței. Cu scopul de a verifica această situație, în continuarea suprafeței SP.II, paralel cu limita ei estică, a fost trasată o secțiune de control. Șirurile de pile de hypocaust au apărut și această secțiune, prin urmare limita estică a clădirii este mult împinsă în agger. Față de ultimul șir de pile, zidul de incintă al castrului se află la 4,50-4,60 m. În aceste condiții, este evident că încăperile aflate la est de Praetorium „suprapun” sau „restrâng” lățimea Viei Sagularis, încăperile fiind mult împinse către agger.

În urma cercetarilor, clădirea Praetoriului apare mult mai amplă. Încăperile care se dezvoltă la est de Praetoriu reprezintă, probabil, o extindere a acestei clădiri, iar pentru intercalarea lor in spatiu dintre zidul estic al pretoriului si zidul de incinta al castrului, Via Sagularis si o parte din agger au fost desfiintate.

Nota: Toate ruinele istorice vizibile la suprafata au fost reconstruite sau partial reconstruite.

Nota: Momentan nu au avut loc sapaturi arheologice peste Via Decumena si Via Quintana pentru a dovedi existenta acestora, dar acestea se regasesc in alte situri asemanatoare.

Legenda

- Limita de proprietate
- Agger
- Suprafata in care se interzice orice fel de interventie
- Ziduri neexpuse
- Ziduri expuse restaurate si consolidate
- Excavari precedente (pana in 1989)
- Excavari moderne (din 2009 pana in prezent)
- Indepartarea stratului vegetal sub supraveghere arheologica
- Sapatura arheologica preventiva

VERIFICATOR		REFERAT/EXPERTIZA NR./DATA	
NUME		SEMNATURA	GERINTA
MILCONSROM S.R.L.		Beneficiar: JUDETUL ARGES	
SEF PROIECT	ARH. CAMU	REABILITAREA, CONSERVAREA SI PUNEREA IN VALOARE A CASTRULUI ROMAN JIDAVA (JIDOVA)	PR. NR. CR. 11 2024
PROIECTAT	ARH. BABAN M.	Planul de Situatie Cercetari Arheologice	FAZA DTACI/PT
REDACTAT	ARH. BABAN M.		PL. NR. A02